
Василь Стус

◆
ПОЕЗІЇ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2017

Зі збірки «КРУГОВЕРТЬ»
(1965)

Ранній березень

День напина тугі вітрила обважнілі,
Шикуює дерева, немов останній бій
Спішить зустріти на передовій,
Коли бійці вже стомлені й спітнілі.

Останній день зими! Він ще в грайливій силі
Скубне за бороди ряди зчорнілих стріх,
Ще ллється долами іскристий добрий сміх,
Та березневий сніг уже тривожно-білий.

Не кличу. Не зову. Весна-бо знає пору.
Та бачиться — стежками сніг прокляк,
Й тополі вибігають аж на гору
Побачити, чи не замаяв шлях.

* * *

Тане гомін, мов туман ранковий.
Гасне захід. Вкруг — анітелень.
Над ланами висне спокій —
Голубливо-фіалковий —
і бадьорий супить брови день.

Пінна хмарка проплива — старою згадкою.
Казкою, що дійсністю жива.
Ми з товаришем накрились
Однією плащ-палаткою.
Надобраніч. Для солдата
Рано сонце устава.

Нахилившись над незвіданою тишею
Серця юного, забудь тривожний струм
Неспокою. Вже розмови рідшають,
Сплять однополчани. Мовкне друг.

Поки ранок нам на сурмі виграють,
Поки день днювальні прокричать.
Навіть в мріях для солдата міра є.
Час. Ховайтесь, зорі. Треба спать.

Доброго ранку

Замріяно пливе ранкова каламуть.
Спокійні дерева у маренні глибокім
Горять, немов свічки. І часу вічні кроки
Нікому не дано пізнати і збагнуть.

Долина тихо спить. Та неба сиза ртуть
Уже розгойдана. Під парусом високим
Поранок випливає — довічного уроки
Дано пізнати і дано забути.

Тож стелься знов, дорого невідома!
Хай будуть радощі, і зради, біль і втома —
Усе, як од віків. І втіха голуба...
Хай усміхаються нам обрії незнані,
Хай люблять, зраджують,
 і люблять знов кохані.
Хай буде бій, хай буде боротьба.

* * *

Вхопився обома руками
За хвилю: винеси мене!
Вже безпорадному, важка мені
Душа, бо, зігнута, не гнеться
Вже далі спина, бо тепер
Мені одна лиш смерть — за друга,
Бо вже ні друга, ані крука,
Бо ані ворога тепер.
Тягни мене, бо упаду,
Замало альпініст, замало
Назнав біду: хист замало
Мене провадить по сліду.
Вхопився обома руками
За хвилю: хвиленько, неси
Мене поволеньки, неси
На гострий прибережний камінь.

Мандри

Скресає далина...
Пливуть і думи й хмари...
Пий голубе вино!
Земля сп'яніла — під крилом
Гойднулась хвильно,
Пливе, втікає і зорить
І назирці тримає
Тебе, мов сина...
Земле! Краю мій!
У сизуватій млі,
Там, де розтав вишиваний рукав,
Лишилось серце...